

XINA, UNA MIRADA RETROSPECTIVA MOLT PERSONAL

40 anys de l'inici de les reformes, 30 anys dels fets de Tiananmen

(70 anys de la Proclamació de la República Popular de la Xina, 1949/2019)

Gener de 2019

Per la Consol, Rut i Víctor (protagonistes imprescindibles d'aquesta aventura)

Vam aterrar per primera vegada a la Xina l'any 1986, era a finals d'octubre, coincidint amb la **Fira de Cantón** (gran aparador internacional). Han passat més de 32 anys! Ara tenim vols directes des de Barcelona cada setmana a Beijing, Shanghai, Hong Kong..., en aquells temps calia anar a un aeroport internacional europeu (en el nostre cas Heathrow, Londres) i volar -fent escala a l'illa de **Bahrain**, una de les monarquies dels emirats àrabs,- fins a **Hong Kong**, aleshores colònia britànica. Aparador del món de les finances, la moda, la tecnologia asiàtica i, especialment, com a porta d'entrada a la Xina continental. Ens va sorprendre l'habilitat del pilot per aterrar en aquell petit aeroport encaixat en mig d'edificis. També els neons de colors vius als carrers principals, i la resistència de les bastides fetes de canya de bambú de més de trenta pisos d'alçada. Signes de modernitat i també dels seu passat més recent i tradicional. Per arribar a **Cantón** (Guangzhou) vam fer servir el tren. És una distància curta: 130 kilòmetres. Ens va enlluernar els camps d'arròs, el tràfic intens al riu de les Perles, i els edificis a la seva riba, molts d'ells dels temps colonials. També l'espectacle de les bicicletes de tota mena i condició circulant per tot arreu. Molt a prop de Cantón, a la província de Guangdong, es troba la ciutat de **Shenzhen**, al delta del riu de les Perles. Al començament dels anys 80 era un poble de pescadors de poc més de 30.000 habitants. La Consol la va conèixer molt bé l'any 1988, transformada ja en una gran ciutat manufacturera i comercial. Ara és una de les grans ciutats de Xina, amb més de 12 milions d'habitants, atalaia del canvi accelerat i destí d'una gran part de les migracions de les zones de l'interior.

Aquests petits exemples em permeten introduir un element que explica la velocitat i la dimensió dels canvis, com veurem més endavant. Sergi Vicente, corresponsal de TV3 a Pequín durant 12 anys, del 2003 al 2015, ho va narrar molt bé al seu llibre *Xina Fast Forward*, que podem traduir, com a *Xina a càmera ràpida*. També per intentar respondre a la gran pregunta: cap a on va la Xina, quin és el somni xinès? Aviat es commemorarà el 70 aniversari de la proclamació de la República Popular de la Xina . Ho deixem cap el final.

Seguint el fil argumental de l'itinerari inicial, **Guangzhou** (Cantón és el nom colonial), tenia segons la guia d'aquella època (Guies Delta, 1983) 2,5 milions d'habitants, actualment supera els 13 milions. Però permeteu-me un parell d'apunts històrics facilitats per en Joan Cornet, que ens esperava a Cantón¹, un català que va aterrar a Xina a començaments dels anys 80, i que és la persona que millor coneix aquell país (possiblement amb Víctor Ochoa primer director del Banco Exterior de España a Pequín, i Marcelo Muñoz, actual president de *Cátedra China*). Els primers europeus en arribar a la Xina ho van fer al 1514, era una ambaixada portuguesa, que més tard es van establir, amb permís dels emperadors de la dinastia Ming, en una illa, a Macao. Més tard van arribar els espanyols, holandesos i anglesos, establint intercanvis comercials. Però la companyia anglesa de les Indies Orientals es va convertir al segle XVIII en la principal companyia de comerç amb Xina. Posició dominant que diríem ara. S'iniciava una guerra comercial terrible: la **Guerra de l'Opi**, iniciada el 1840. Ras i curt. Els anglesos que conreaven l'*adormidera* a la India, colònia britànica, van introduir mitjançant tractats imposats per la força, l'opi a la Xina. L'any 1835, hi havia més de dos milions de fumadors, el 1910 més de 130 milions d'addictes. Un dels negocis criminals més cruels de la història de la humanitat². Fins al final de la II Guerra Mundial no es van abolir aquests tractats desiguals. Però la seva erradicació no va arribar fins l'any 1949, amb la proclamació de la República Popular. Cal afegir que Cantón (i altres territoris del litoral) va estar ocupada pels japonesos des de 1938 fins l'any 1945. Molts de nosaltres recordem les imatges (molt sovint aquí a Europa ignorats) de les matances de Nanquín, a la xarxa es poden trobar molts documentals. "Sorgo Rojo", una pel·lícula extraordinària de Zhang Yimou, estrenada durant la nostra estada a la Xina, ens va ajudar a entendre el que va significar aquest període.

Aquesta seqüència també és útil per poder interpretar algunes actituds de desconfiança contra determinades imposicions occidentals. La guerra comercial entre els Estats Units, presidits, democràticament, per un personatge tan nefast com a Trump, i la Xina actual,

¹ Joan Cornet, és el català que porta més anys residint a Xina (des dels inicis dels anys 80). Com a professor, primer, i després com a empresari. Conjuntament amb Naiwang, la seva esposa, i les seves filles, ens honora compartir la seva saviesa i la seva amistat.

² Baltasar Porcel, en una publicació de 1974, *China: una revolución en pie*, ho descriu molt bé: "China fue obligada por las armas a consumir droga, que no deseaba y que destruía su población, y a pagarla religiosamente. Los documentos británicos de la época se refieren con fruición al "mercado continental" chino. Probablemente este negocio es el más siniestro de cuantos ha segregado el colonialismo occidental.", pàgines 112, 113.

amb les seves contradiccions, no pot eludir aquesta part de la història recent. Una colonització i ocupació criminal de les potències internacionals.

Però seguim l'itinerari inicial. A començaments de novembre de 1986 arribàvem a **Beijing (Pequín)**, un modest aeroport internacional (el turisme no arribava a un milió d'estrangers per any). El cel era blau i les fotos de la Ciutat Prohibida i la Gran Muralla, confirmen que ens van seduir els seus colors i, especialment, la seva gent. Parades modestes de fruita i verdura, l'ofici de sabaters i d'arregar bicicletes al carrer, i els nens super abrigats, compartint cols i cotxets de fusta. Eugeni Rodríguez, empresari i emprenedor autèntic, compromès i internacionalista, liderava un grup de persones implicades en aquesta aventura comercial. Tot estava a punt per signar el contracte d'una nova empresa mixta (amb molts treballs preliminars anteriors i trobades a Catalunya amb els socis xinesos). Una bona oportunitat per conèixer els laberíntics camins de la reforma: tot estava per fer. Ho vam descobrir després sobre la marxa (i ho vam explicar en un llibre coordinat per Daniel Quer, també un terrassenc, en 1989³). Shanghai i les quatre Zones Econòmiques Especials (Shenzen, Zhuhai, Shantou i Xiamen), a través d'un pla experimental del govern impulsat el 1980, al voltant de Hong Kong i Macao i davant de Taiwan, ja portaven anys d'avantatge per atreure inversions estrangeres. Beijing volia incorporar-se a aquesta nova dinàmica econòmica, més enllà de la seva activitat com a capitalitat administrativa.

Arribats a aquest punt, és convenient fer un breu incís. **Les quatre modernitzacions de Deng Xiaoping aprovades l'any 1978**, són una fita clau. Ho van explicar molt bé Ramon Vilaró, corresponsal en aquells temps al Japó, i Joaquín Luna, des de Hong Kong, que feien viatges freqüents a la Xina (i que vam tenir la sort de conèixer). "Sense una ciència i una tecnologia moderna no es poden modernitzar l'agricultura, la indústria o la defensa", va proclamar el Comité Central del Partit Comunista Xinès. La modernització econòmica va ser considerada com a prioritat principal. Una decisió que anava més enllà de les proclames convencionals. Mitjançant el reformisme econòmic es produïa un gir radical: de l'autarquia a una obertura a l'exterior sense precedents, gradualisme en les formes i també operant amb el pragmatisme de l'experimentació, i fins i tot, fent possible la reconciliació amb determinades corrents del pensament clàssic xinès, com el confucianisme, rebutjat en temps de Mao. L'any 1979, per exemple, es va reformar el sistema de les comunes agrícoles (una col·lectivització forçada), transferint o compartint la responsabilitat amb les famílies individuals. Els creixements experimentats van ser molt visibles i van consolidar aquesta via: més iniciativa individual i familiar, control de preus governamental, aportació al graner estatal, però amb marge per la producció i venda autònoma.

Vol dir això que Deng, era un lliberal? De cap manera, un altre observador i corresponsal a la Xina molt qualificat: Rafael Poch, en el seu llibre *La actualidad de China, un mundo en crisis, una sociedad en gestación*, aclareix el significat d'una de les famoses frases atribuïdes a Deng "Ser rico es glorioso". La resposta exacta a un periodista de la cadena

³ Invertir en China. *Guía para la inversión y el comercio en la República Popular de China*. Barcelona Agencia de Desarrollo. Consorcio de la Zona Franca.

nord americana CBS, era la següent: “Solo cuando hay una abundancia de material, puede aplicarse el principio de una sociedad comunista: de cada uno según sus capacidades, a cada uno según sus necesidades (...) No puede haber comunismo con pobreza (...) Permitimos que algunas personas y regiones prosperen primero, con la idea de lograr más rápido la prosperidad general.”⁴ També cal associar la metàfora dels gats que va fer fortuna a casa nostra (la va popularitzar Felipe González, en un viatge a la Xina “no importa si és blanc o negre el que importa es que serveixi per caçar rates” que cal traduir com “la pràctica és la únic criteri per jutjar la veritat”, pragmatisme pur davant dogmatismes estèrils.

Cal dir, immediatament, que **la mort de Mao Zedong al setembre de 1976, ho va canviar tot**. Es tanca el període de la disciplina fèrria, el culte a la personalitat i les campanyes patriòtiques que van provocar més de trenta milions de morts entre 1955 i 1975. Els vint anys perduts: *El Gran Salto Adelante*, la *Revolución Cultural* (per cert molt celebrada en algunes de les barricades del barri llatí de París, per les formacions maoistes i contra els “revisionistes” a finals dels anys 60). Deng Xiaoping i altres dirigents que havien estat represaliats durant la *Revolució Cultural* són rehabilitats. I fan una cosa extraordinària. Lluny de fer taula rasa de nou, critiquen els errors de Mao, però destaquen i defensen el seu lideratge i la gesta revolucionària. Sempre recorden la seva fe visionària per “moure muntanyes i assaltar el cel”. El triomf de la **Llarga Marxa de l'Exèrcit Roig** (els comunistes, homes i dones), van sortir unes 90.000, que va recórrer 12.500 kilòmetres durant 370 dies, als anys 30, amb una retirada estratègica cap el nord, i al final únicament van arribar uns 20.000, però van posar les bases d'un Exèrcit Popular, ben organitzat, que va permetre proclamar la República Popular de la Xina, l'1 d'octubre de 1949⁵.

Únicament cal afegir que l'any 1949, l'economia xinesa es trobava en una situació paupèrrima. Els conflictes bèl·lics entre 1920 i 1940 havien destruït la seva base productiva i vies de comunicació. La renda per càpita de Xina era de 40 dòlars al 1947, la meitat de la Índia. **El període de reconstrucció econòmica (1949-1952)**, va significar una gran mobilització social en tres objectius: la primera, reformes de la propietat de la terra (uns cinquanta milions d'hectàrees van ser distribuïdes entre tres-cents milions de camperols pobres), l'objectiu més important era arribar a l'autosuficiència cerealista. Cal recordar el principal punt programàtic **de Sun Yatsen**, quan van derrocar el darrer emperador de la dinastia Qing el 1911: “La fam és el primer problema del poble. Quan tothom tingui per menjar, i ho pugui fer amb un preu assequible, podrem dir que hem resolt el problema de la vida del poble.” La segona, erradicar la pobresa. La tercera, la transformació de la societat, passant d'unes estructures semi feudals i corruptes a un sistema socialista. En una de les imatges que s'adjunten en aquest text es pot veure una velleta que vam fotografiar a Datong, amb els *peus embenats*. Una pràctica que provocava discapacitats motores de per vida. Les històries narrades per Pearl S. Buck, l'autora de *Viento del Este, viento del Oeste*, o pel gran i desconegut a casa nostra Lu Sin,

⁴ Veure pàgina 53 del llibre citat: *La actualidad de China*, de Rafael Poch.

⁵ *La Actualidad de China. Un mundo en crisis, una sociedad en gestación*. El seu autor Rafael Poch, va ser corresponsal de La Vanguardia en China des de 1999 fins el 2005

considerat l'escriptor més rellevant de la Xina del segle passat, són prou il·lustratives de les greus mancances d'aquells temps.

No és ociós recordar que la Revolució i la Proclamació de la República Popular de la Xina el 1949, va significar, entre altres coses, la transformació de la propietat de la terra -que ja hem esmentat-, l'eliminació de la droga i desintoxicació d'una franja molt gran de població, l'erradicació de la prostitució, l'eliminació de pràctiques feudals, la simplificació i unificació de l'idioma, un sistema educacional i un sistema bàsic sanitari. Per cert, el va ajudar a crear Norman Bethune, un metge i brigadista canadenc, que va deixar la seva empremta a Espanya i que és admirat i reconegut a la Xina.

Però tornem als anys que ens ocupen. **L'any 1987, aterrem tota la família a Beijing**, jo ho vaig fer el mes d'abril, la Consol, Rut i Víctor, en tancar el curs, el mes de juny. Començava la gran aventura. Durant dos anys molt intensos, en tots el sentits. El treball a la fàbrica, una empresa de capital mixt, xinès i espanyol, amb unes normes generals de totes les empreses mixtes: l'obligació d'aportat tecnologia (capital estranger), i portar la gerència durant els dos primers anys, a més a més de garantir un percentatge de venda de productes a l'exportació. L'inici de l'activitat escolar, en centres d'educació en xinès (Fangcaodi, i Escola 55) que acceptaven nens i nenes estrangers, va millorar sensiblement l'estat d'ànims de tota la família. Vam descobrir les botigues de Wangfujing, els signes de transformació del paisatge urbà, la vitalitat dels nous negocis privats, els petits restaurants familiars, les perruqueries i les tendes de moda dedicades a diversificar la imatge dels seus habitants. Les sabatilles esportives i les marques de tabac que es promocionaven a les sèries televisives americanes.

Al mes de novembre ens vam presentar en societat, desfilada a l'hotel Gran Muralla, amb bones referències de premsa. Abans de Nadal estrenem pis (molt digne: aigua corrent, gas i calefacció) al recinte de la federació d'empreses tèxtils, al barri de Chaoyang. Compartim taula, espais, i alguna cosa més, en cases d'amigues i amics xinesos, espanyols i canadencs. Trobem a faltar la família per Nadal, i gaudim de les festes de l'any Nou Xinès, el 1988, és l'any del Drac. Viatgem pel país quan tenim alguns dies de festa, ho fem en tren, autobusos, vaixells, i avions regionals de dubtosa integritat. De nord a sud, i d'est a oest. Descobrim un país immens, divers, ple de vitalitat, i d'història mil·lenària. Amb tota la seva complexitat. El millor, com sempre, la seva gent, molt diversa i plural. I la possibilitat d'establir una comunicació directa mitjançant la Rut i en Víctor, que van fer del xinès el seu idioma comú.

El *Diari de Terrassa* em va permetre anar publicant algunes d'aquestes cròniques: les de l'observació quotidiana, i experiències d'alguns viatges. També *Treball*, i més tard *Nous Horitzons*, i el dominical de *El Periòdic*, entre d'altres, a la tornada (encara molt vinculats emocionalment). Les estic reproduint ara al meu blog, coincidint amb els trenta anys de la seva publicació. Sempre convé disposar d'una mica de perspectiva i veure si resisteixen el pas del temps.

Com hem dit anteriorment, les reformes dels anys 80 comporten noves obertures. S'estrena, en ambients reduïts "La Ciudad de los Hibiscos", una crítica frontal a la Revolució Cultural. La Galeria d'Art exhibeix una ampla col·lecció de nus que commociona la gent de Beijing. Cues de més de 10.000 persones. Zhao Ziyang, secretari general del Partit Comunista Xinès, facilita la producció de nous serials que guanyen audiència a la televisió. Fins hi tot el desembre de 1988, es commemora a la Xina per primera vegada l'aniversari de la Declaració Universal dels Drets Humans, fet que s'interpretava com un pas coherent amb el procés de reformes.

L'any 1989, és l'Any de la Serp. S'inaugura amb les noves dades de la població xinesa: 1.100 milions d'habitants. La pressió migratòria sobre les grans ciutats es fa més evident i problemàtica. Cinquanta milions de persones marxen del camp camí de les ciutats. La massificació, la construcció desmesurada, la corrupció, l'increment dels preus, hipotequen la modernització. Arriben notícies del que passa a la URSS, la *glásnot* i la *perestroika*, transparència i reforma. Molt aviat formen part del nou vocabulari i les pancartes dels estudiants que reivindiquen la figura de Hu Yaobang, l'antic secretari general del Partit Comunista Xinès, que va viure i va morir en una situació de gran austeritat. Vam viure intensament totes les concentracions del mes d'abril i una bona part del mes de maig. Quan arriba Gorbtxov (sense anar a Tiananmen), la plaça és un mar de banderes i pancartes. Hi ha càntics de la Internacional i onegen banderes de la Lliga de la Joventut Comunista i de la República Popular. Els dirigents tenen por que es pugui contagiar la febre de les reformes de l'Est d'Europa. Però al carrer tot sembla innocent, fins i tot amb una gran permissivitat, manifestacions durant setmanes senceres, una revolta més d'una nova generació que ha crescut amb les reformes. *Beijing és una Festa*, vaig escriure, com a última crònica, el dia 18 de maig, hores abans d'emprendre el darrer viatge: Beijing fins a Urumqi, en tren (3.800 kilòmetres) i autobusos (1.500 kilòmetres), per la regió de Xinjiang. El 4 de juny de 1989, les imatges dels tancs trencaven a sang i foc aquest emmirallament. Les cròniques de Joaquín Luna "el increïble viaje de los Martínez", i del Diari Terrassa, recullen molt bé el nostre estat d'ànim. "Estimar intensament la Xina", publicat a *Nous Horitzons* i la ponència presentada al *Seminario de Investigación por la Paz*, l'any següent, complementen els nostres records i sentiments.

La Consol va tornar a la Xina l'any 1992, quan aquí estàvem a punt d'inaugurar els Jocs Olímpics de Barcelona. Havíem posat en marxa un projecte empresarial: *China Fax News Service*, un servei d'informació sobre les possibilitats que oferia la Xina (en termes econòmics i empresarials), també per acollir i acompanyar delegacions comercials xineses que volien conèixer Espanya. Estàvem subscrits a publicacions especialitzades i manteníem contactes amb les persones que havíem conegut a Pequín. Tal com ella afirma "el paisatge de la ciutat i també sentimental estava canviant a ritmes accelerats". Com l'aparició de les noves xarxes digitals. Vam girar pàgina el 1997, amb nous compromisos i itineraris professionals. Però a l'estiu de **l'any 2000, inaugurant el nou segle i nou mil·lenni, vam voler tornar junts a la Xina**. Aconsellats per Joan Cornet i

Naiwang Chen, vam fer una ruta de ciutats i capitals de l'est: Beijing, Nanjing, Shanghai, Suzhou, Guangzhou, Taiwan, Macao i Hong Kong. Tot ens va impressionar de nou. La transformació urbana de Beijing, la irrupció de supermercats als barris, la proliferació d'agències de viatges, la nova zona de gratacels de Shanghai, la saturació de Cantón, Taiwan (menys competitiva i referent de la "modernitat", segons ens va semblar i comparativament amb el que havíem vist a Shanghai), i observar la modèlica transició de Macao i de Hong Kong, a territori i administració de la República Popular de la Xina, sota la fórmula "d'un país dos sistemes". Reprodueixo en el PDF d'imatges que adjunto, l'article que havia escrit al respecte el febrer de 1997 "Hong Kong, empieza la cuenta atrás". Deng Xiaoping havia signat l'acord de devolució de la colònia l'any 1984. Cal recordar que la Gran Bretanya, en un dels tractats de Nanjing (durant la Guerra de l'Opi), va obtenir un contracte d'arrendament durant 99 anys. El dia 1 de juliol de 1997 va passar a la sobirania xinesa. Deng, no ho va arribar a veure, va morir el febrer del mateix any. Quan nosaltres la vam trepitjar de nou, aquesta vegada amb intensitat l'any 2000, i la vam convertir en observatori privilegiat per anar fins a Macao i Taipei, ens va sorprendre la vitalitat de la ciutat contra tots els pronòstics catastrofistes. En aquests temps tant convulsos no resulta gratuït reiterar que des de 1997 Hong Kong, ja no és colònia britànica, tampoc Macao, què ho era de Portugal, i que aquestes descolonitzacions es van fer de manera pacífica, mitjançant acords polítics i grans dosis de pragmatisme. Però de totes les revolucions visibles, la proliferació dels mòbils, per part de la gent jove, igual a Beijing, Shanghai o Hong Kong, resultava la més significativa. La Consol i jo recordàvem com els anys 87, 88 i 89, el teletip era la manera tradicional per comunicar-nos amb Barcelona, el fax va arribar més tard, nosaltres el vam fer servir l'any 90. Definitivament el món estava canviant vertiginosament. La Xina també.

Georgina Higuera, una de les periodistes millor informades sobre Xina va descriure al seu llibre "China, la venganza del dragón", el vertigen, els reptes interns i externs a l'inici del 2000. "Los chinos que en estos albores del siglo XXI vuelven al hogar al cabo de tan sólo cinco años en el extranjero no conocen a su tierra natal. Las ciudades son enjambres de autopistas y grandes edificios y en los campos de arroz crecen miles de pueblos." Ja al 2002 Xina era el primer país del món amb usuaris de mòbils (145 milions) i el segon respecte al nombre d'habitatges amb connexió a Internet (56 milions).

Avui, **40 anys des de l'inic de la reforma econòmica** podem afirmar que haver tret de la misèria més de 800 milions de persones és una gran gesta. Un fet extraordinari. Però que passa amb els milions de persones que s'han quedat enrere? Segons Nacions Unides, les autoritats xineses han manifestat el seu compromís en reduir la pobresa rural per l'any 2020. **Els reptes són enormes, els demogràfics i ambientals** són els més recurrents, també els de **la desigualtats**. La Xina, amb el 6% de la terra cultivable dona de menjar al 22% de la població mundial. **Aviat arribaran als 1.500 milions d'habitants**. Amb amenaces de noves desigualtats socials i territorials. Situació crítica que transcendeix la Xina i s'eleva a escala planetària. El canvi climàtic pot provocar grans catàstrofes. Migracions i malalties que poc tenen a veure amb la dimensió de les pressions actuals. Aquí, mentrestant, amb una visió insensata, eurocentrista, encotillats amb reforçar i posar noves fronteres, ens seguint mirant el melic.

Molt aviat, el 5 de febrer entrarem en el Nou Any Xinès, l'any del Porc. Les Festes de la Primavera, les més importants del món xinès. Tothom parla de la quarta revolució industrial. La revolució tecnològica i dels algoritmes. Si, la Xina del 2019 ha d'afrontar grans reptes, i són els mateixos que tenim com a humanitat. Demografia, desigualtats i canvi climàtic.

Després de l'impuls econòmic i modernitzador dels darrers 40 anys, la **Xina, a més a més, s'ha convertit en un agent actiu a nivell mundial**. Xina guanya presència a Àfrica, a Amèrica Llatina i a l'Europa de l'Est. Finançant projectes de desenvolupament i infraestructures a tot arreu, com els de la **Nova Ruta de la Seda**. Els xinesos, estan planificant amb programes per 20 i 30 anys. La nova Ruta de la Seda es vol culminar l'any 2049 (un segle després de la proclamació de la República Popular de la Xina) i mobilitzarà entre 4 i 8 bilions de dòlars. Corredors ferroviaris des d'Espanya fins a Beijing, i més enllà, als cinc continents. Xina vol arribar a nous mercats i també a noves terres de conreu i matèries pel seu desenvolupament. Ho fa construint ponts, ferrocarrils, carreteres, ports i aeroports amb inversions als cinc continents. Després arribaran (ja hi són) els mòbils i la tecnologia xinesa, els avions, autobusos, les motocicletes i els cotxes elèctrics. En moltes d'aquestes regions Xina ja és el principal soci comercial. El *made in China*, ja no està associat als basars de tot a 100. És la ciència i la tecnologia el que exporten. Com ho van fer fa uns quants segles amb el paper, la impremta, la pólvora i la brúixola, i que vam conèixer a Occident a través de la Ruta de la Seda de Marco Polo. Per aquesta raó Trump ha declarat la seva guerra comercial. Alguns titulars són encara més explícits (veure PDF adjunt): Xina està assumint el **lideratge de les energies renovables** al món. També és **líder mundial en la fabricació i venda de cotxes elèctrics**. El 3 de gener passat la **sonda xinesa Chang'e 4 arribava a la cara oculta de la Lluna**. Uns dies més tard, brotaven llavors de cotó a la nau. Fa 12 anys, el 2007, també any del porc, vaig recordar que tenia un informe oficial sobre el turisme xinès, on es deia el següent: "en 1982 recibimos 800.000 turistas extranejeros, tres milésimas partes del total del turismo del mundo. Se ha establecido una escuela de turismo y se están construyendo 48 hoteles para turistas." Al 2017 la Xina va "exportar" 131 milions de turistes, i va rebre 139 milions de turistes estrangers. Aviat serà el primer destí turístic del món. "Abans del 2030, les empreses xineses hauran conquerit els mercats globals, els propietaris i gestors de moltes empreses de casa nostra seran xinesos i les marques d'aquell país seran habituals entre les opcions de compra de consumidors d'arreu del món", ho afirma Sergi Vicente al seu llibre.

L'any 2019 és **un any de diferents aniversaris patriòtics**, tal com ens recorda Jordi Borràs (CHINASIA), *70 anys de la fundació de la República Popular de la Xina, 40 del restabliment de relacions entre Pequín i Washington, 30 anys de la repressió a Tiananmen*. **També per recordar les seves contradiccions i dèficits democràtics**. Xina lidera l'aplicació de sentències de pena de mort al món i es citada regularment per organitzacions internacionals respecte a l'aplicació de la censura, l'abús de poder i la corrupció. Eugeni Bregolat, també català, ambaixador d'Espanya a la Xina els anys de transformació econòmica, i un dels millors coneixedors de la realitat xinesa ha escrit que la reforma política serà inevitable, però molt gradual. I que la legitimitat del Partit vindrà donada per la seva capacitat per garantir una estabilitat que millori les condicions de vida de la gent.

Un socialisme amb característiques pròpies. Control polític del Partit (que actua com una gran administració al llarg i ample del país) i economia de mercat. Sergi Vicente, al llibre anteriorment citat: *Xina Fast Forward*, contextualitza la situació d'incertesa mundial, orfe de referents

democràtics (fet que dilueix les línies que separaven la Xina de les democràcies occidentals): falsa separació de poders, desmantellament estat de benestar, i idiotització de les masses. Marcant alguna diferència entre el model xinès i el model nord-americà. En el primer qui marca l'agenda és el Partit, en funció dels interessos del país, en el model segon l'agenda la marquen les corporacions i els lobbies financers, farmacèutics i tecnològics.

És ben cert que hi ha un fil conductor entre Sun Yatsen (que va proclamar la República de la Xina el 1911), Mao (revolucionari), Deng (reformador) i Xi Jinping (Xina i el seu paper al món actual): **fer realitat el somni xinès**: aprendre les lliçons del passat, construir un sistema polític, econòmic i social com millor li convingui (amb ordre i estabilitat), útil per millorar les condicions de vida de la gent, i tenir un paper rellevant en una globalització més equitativa i multipolar.

A tots i totes ens convé que tinguin èxit, el que passi a la Xina ens afecta irreversiblement. **100 anys, són un període molt curt.** Caiguda del darrer emperador, revolució maoista, modernització econòmica i nova revolució científica i tecnològica. Que tinguem sort!

Domènec Martínez

Terrassa, 18 de gener de 2019

Aquest text es complementa amb el PDF d'imatges adjunt.

 AGORA CULTURAL TERRASSENCA Dinar col·loqui a càrrec: Domènec Martínez SOCIÒLEG "XINA, UNA MIRADA RETROSPECTIVA MOLT PERSONAL" 40 anys de l'inici de les reformes, 30 anys dels fets de Tiananmen Dia: 18 de gener, a les 14.00 hores. Lloc: Via de Tàpies (Passatge Costa d'Àgora, 18) Terrassa Telèfon de contacte per a reserves: 93 785 20 43, Mireia Caldeà	XINA, UNA MIRADA RETROSPECTIVA MOLT PERSONAL Terrassa, 18 gener 2019
	Domènec Martínez Sociòleg, va residir a Beijing, amb la seva família (Consol, Rut i Víctor), entre 1987 i 1989 <i>Ha publicat diferents articles sobre Xina als Mitjans locals, DT, El Periódico, Treball, Nous Horitzons, Infojuve, i altres publicacions.</i> Blog https://nascutel49.com/2018/11/27/la-luna-de-beijing-6/

També amb els articles publicats (La Luna de Beijing), en aquest blog.

BIBLIOGRAFIA CITADA

